

Henk van Houtum
Radboud Universiteit
Nijmegen

column

bestuurlijke historie van de streek is een aaneenschakeling van tegenslagen, teleurstellingen en gemiste kansen. In zo'n vijftig jaar tijd hebben de Twentenaren een Stedenband, Gewest, Stedelijk Knooppunt, Dubbelstad, Dubbelstadplus, Twentestad, Netwerkstad en tot tweemaal toe zelfs een Provincie Twente aan zich voorbij zien trekken. De Regio Twente is al weer een aantal jaren een feit en vervult een belangrijke rol om bovenlokale projecten van de grond te trekken. Door de telkens terugkerende onenigheid en tegenwerking tussen de steden en plattelandsgemeenten blijft de Regio Twente echter een wankel constructie. Het borrelen bij de ondernemerskring is natuurlijk ook wat anders dan het nemen van besluiten over de toekomst van de regio.

Twente blijft verbazen

Als er in Twente weer eens heibel is over een onderwerp (zoals nu over Vliegveld Twente), gaat het vaak om een botsing tussen stad en land of trend en traditie. Wat hebben de plattelandsgemeenten bijvoorbeeld aan een regionaal Innovatieplatform? En waarom blijft elke gemeente in haar eigen bedrijfslocaties investeren, terwijl de regio inmiddels met een overschot aan industriegrond van zeventien voetbalvelden kampt? Allemaal vraagstukken die je pas begrijpt als je Twentse tegenstellingen kent. Het is de vraag of ze ooit opgelost zullen worden. Misschien is het realistischer aan te nemen dat in het moderne Twente stad en land, trend en traditie en samenwerking en tegenwerking hand in hand gaan. Die tegenstellingen maken Twente authentiek – en ze zorgen ervoor dat de regio ook de Tukkers zelf blijft verbazen. •

Grijze scholen

In de gemeenteraadsverkiezingen was het een van de belangrijkste thema's: 'zwarte' en 'witte' scholen. De ene politicus drukte zich in het debat nog fermer uit dan de andere in het zoeken naar manieren om 'zwarte' en 'witte' scholen te mengen en scholen 'grijzer' te maken. Deze potige kleurpolitiek verbaast bijna niet meer, maar is natuurlijk verre van vanzelfsprekend. Zo worden in de meeste gevallen met zwart vooral Turkse en Marokkaanse Nederlanders bedoeld. Nochtans zijn zij doorgaans helemaal niet zwart maar lichtbruin. En ook wit is een zeer merkwaardige aanduiding voor de huidskleur van mensen. Ronduit lachwekkend is het als gesproken wordt over grijs. Mensen worden niet grijs, hoe je ze ook wil mengen. Grijze haren bestaan (weet ik), maar grijze leerlingen, grijze scholen en grijze wijken?

Belangrijker nog is de bedenkelijke moraliteit van deze kleurpolitiek. Het staatspaternalisme en integratiediscours hebben ons blijkbaar zo stevig in de greep dat de overheid mensen is gaan onderscheiden naar huidskleur. Het maken van dit zwart-wit onderscheid gaat er impliciet van uit dat wit de norm is, dat het bestaan van zwart als aparte categorie onwenselijk is en dat assimilatie van zwart in wit nodig is.

Dat dit kleuronderscheid qua huidskleuren van mensen feitelijk onjuist maar vooral ook moreel onfris is, hebben sommige gemeenten inmiddels ook door. Daarom wordt steeds vaker eufemistisch gesproken over de

Ik wens de nieuwgekozen raadleden en wethouders van harte kleurenblindheid toe

noodzaak van menging van 'kansarme' kinderen, wat dan vooral gebaseerd wordt op het opleidingsniveau van de ouders. Scholen worden dan onderworpen aan een quotum voor 'kansarme' leerlingen. Je zult maar op je ouderlijke afkomst gequoteerd worden, kansarm worden

genoemd, of als ouders gezien worden als voortbrengers van kansarme kinderen. Nodeloos discriminerend. Daarbij komt dat het maar zeer de vraag is of het opleidingsniveau van de ouders wel een causaal verband vertoont met de kwaliteiten van het kind. Heel wat kinderen van ouders met een lage opleiding zijn behoorlijk slim, en omgekeerd.

Kortom, in toenemende mate lijkt in het Nederlandse schoolkeuzebeleid een kind te worden beoordeeld op zaken waar het zelf niets aan kan doen, namelijk zijn/haar huidskleur en het woonadres en de opleiding van de ouders. Anders gezegd, het uitgangspunt is dus een discriminatie op afkomst, iets wat zich maar moeilijk laat rijmen met artikel 1 van de grondwet waarin dat juist verboden wordt. We zijn er allen bij gebaat dat de overheid ervoor zorgt dat ieder kind dezelfde kansen krijgt en alle scholen goed zijn. Maar als de overheid mensen voorziet van maatschappelijke stempels als zwart of kansarm teneinde integratie te bewerkstelligen, bestendigt en institutionaliseert ze daarmee juist de hokjes en stempels. Ik wens de nieuwgekozen raadleden en wethouders van harte kleurenblindheid toe. •